

בית משפט השלום בקריות

תאד"מ 32178-08-23 כהן נ' BV ואח'

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט מוטי כהן

מוטי כהן

תובע

נגד

BOOKING.COM BV .1
.RENTALCARS COM .2

נתבעים

החלטה

1 האם המצאה ל בוקינג. קום ישראל הזמנות למלונות אונליין בע"מ (להלן: "בוקינג ישראל") מהווה
2 המצאה כדין לנתבעת מס' 2, Booking.com Transport Limited, בהתאם לתקנה 163(ג) לתקנות
3 סדר הדין האזרחי תשע"ט 2018 (להלן: "התקנות") - זו השאלה הטעונה הכרעה.

רקע עובדתי

- 4
- 5 1. התובע, עו"ד במקצועו, הגיש תביעה כספית ע"ס 9,040 ₪ כנגד הנתבעות (שהינן חברות
- 6 זרות), במסגרתה מייחס הוא לנתבעת מס' 2, מחדל בהשכרת רכב בחו"ל, כחלק מחבילת
- 7 נופש שרכש.
- 8 2. ביום 07.12.23 הגישה בוקינג ישראל הודעה מטעמה, במסגרתה הבהירה, בין היתר, כי
- 9 הינה מעניקה שירותים מסויימים לנתבעת מס' 1, ואולם אלו אינם בתחום השכרת הרכב,
- 10 וממילא בוקינג ישראל איננה נציגת הנתבעת מס' 1, ובוודאי שלא נציגת הנתבעת מס' 2.
- 11 כן הוסיפה בוקינג ישראל, כי ככל ובית המשפט יורה לה להמציא את כתב התביעה
- 12 לנתבעות, הרי שהיא תבצע זאת, והנתבעות יוכלו לפעול בעניין כהבנתן.
- 13 3. בהחלטתי מיום 21.12.23 ועל-מנת לקדם ההליך, הוריתי לבוקינג ישראל להעביר את כתב
- 14 התביעה לנתבעות, מבלי שיהיה בכך משום קביעה בדבר ההמצאה, וזאת אעשה לאחר
- 15 שהנתבעות תודענה עמדתן/תגשנה כתב הגנה.
- 16 4. משלא הוגש כתב הגנה מטעם הנתבעות, חרף הודעת בוקינג ישראל כי המציאה להן
- 17 ההחלטות, ניתן ביום 19.05.24 פסק דין בהעדר הגנה (להלן: "פסק הדין").
- 18 5. ביום 28.05.24 הגישו הנתבעות בקשה לביטול פסק הדין, תוך שנטען כי טרם חלף המועד
- 19 להגשת כתב הגנה, הואיל וכתב התביעה נמסר להן רק ביום 11.04.24 בהתאם להודעת
- 20 בוקינג ישראל, וכך הוטעם כי הנתבעות תפעלנה להגשת עמדותיהן בסוגיית ההמצאה.

בית משפט השלום בקריות

תאד"מ 23-08-32178 כהן נ' BV ואח'

תיק חיצוני:

- 1 6. ביום 30.05.24 הגישה הנתבעת מס' 2 עמדתה לעניין סוגיית ההמצאה, במסגרתה נטען כי
2 ההמצאה לבוקינג ישראל איננה המצאה כדין. להודעתה צורף תצהיר בשפה האנגלית, אשר
3 בהמשך תורגם לשפה העברית והוגש שוב.
4 7. ביום 15.07.24 הגישו הצדדים בקשה משותפת, לפיה הוסכם כי פסק הדין בנוגע לנתבעת
5 מס' 1 יבוטל וכי התביעה נגד הנתבעת מס' 1 תדחה ללא צו להוצאות. ביום 22.07.24 ניתן
6 תוקף של פסק דין להסכמת הצדדים.
7 8. ביום 18.07.24, לאחר הארכת מועד, הוגשה תגובת התובע בסוגיית ההמצאה ביחס לעמדת
8 הנתבעת מס' 2.

דין והכרעה

- 9
10 9. סמכות השיפוט בהליך אזרחי מותנית בהמצאה תקפה של כתב הטענות הראשון בהליך
11 לנתבע. לא די בכך שהנתבע יודע את תוכנו של כתב התביעה, אלא רק המצאה כדין היא זו
12 המקנה לבית המשפט סמכות (ראו: עידו באום ואסף ["המצאת כתב הטענות](#)
13 [הראשון](#): עליית ההמצאה, ירידת הידיעה ומעמד הבכורה של עורך הדין [בתקנות סדר הדין](#)
14 [האזרחי החדשות](#)"), משפטים על אתר יג 156, 163; סיליה וסרשטיין פסברג משפט בינלאומי
15 פרטי כרך א 368 (2013)). ראו: רע"א 7165/23 Fast Corporate LTD נ' [מייקרוסופט](#)
16 [ישראל בע"מ](#) (פורסם בנבו 14.12.23, להלן: "עניין מייקרוסופט").

- 17
18 10. תקנה 163(ג) לתקנות קובעת כדלקמן:

19 "התגורר הנמען מחוץ לתחומי המדינה ויש לו בתחומי המדינה נציג מטעמו המייצג
20 אותו באופן קבוע בקשר לענייניו בישראל, ניתן להמציא לנציג אם התביעה נוגעת
21 לאותו עניין; תקנה 169 תחול בשניוניים המחויבים גם על תקנת משנה זו."

- 22
23 11. התובע בחר להלך בשביל תקנה 163(ג) תוך שהילוכו זה טומן בחובו הנחה, כי בוקינג ישראל
24 היא נציגה מטעם הנתבעת מס' 2.

- 25
26 12. הנתביב האחר שבו ניתן להלך הינו הנתביב הקבוע בתקנה 166 לתקנות, במסגרתו נקבעה
27 הדרך להמצאה לנתבע שמקום מושבו מחוץ לגבולות מדינת ישראל.

- 28
29 13. כבר נפסק בעניינה של חברת בוקינג, כי ניתן להמציא לחברת בוקינג העולמית כתב טענות
30 ראשון באמצעות חברת בוקינג ישראל (ראו: ע"ר [\(מחוזי מרכז-לוד\) 59443-03-19 בן זאב](#)
31 נ' [BOOKING.COM BV](#) (פורסם בנבו, 23.7.2019); רע"א [3690/20](#)
32 נ' [BOOKING.COM BV](#) נ' [שלוש](#) (פורסם בנבו, 26.10.2021); ורע"א [3170/22](#)
33 נ' [BOOKING.COM BV](#) נ' [פלוני](#) (פורסם בנבו, 29.6.2022).

בית משפט השלום בקריות

תאד"מ 23-08-32178 כהן נ' BV ואח'

תיק חיצוני:

- 1
2 14. אמנם פסיקות אלו ניתנו בהתאם לתקנה 482(א) לתקנות סדר הדין האזרחי תשמ"ד 1984,
3 ואולם פסה"ד שניתן ברת"ק (ת"א) 8797-12-22 **Booking.Com B.V נ' אסתר כספי**
4 (פורסם בנבו 26.11.23) הותיר קביעה זו על כנה.
5
6 15. בפסק הדין שניתן ב-[רע"א 3774/22 תרו תעשיה רוקחית בע"מ נ' הייט](#) (25.10.2022),
7 פורסם בנבו, להלן – "תרו"), קבע כבוד השופט גרוסקופף, שערך השוואה בין תקנה [482](#)
8 ([א](#)) לתקנות התשמ"ד לבין תקנה [163 \(ג\)](#) לתקנות התשע"ט, (פסקה 29) כך:
9 "השילוב בין הדברים מעמיד אותנו על הצורך לפרש את תקנה 163(ג) [לתקסד"א](#)
10 [החדשות](#) בזהירות, תוך מתן משקל הולם לא רק לפסיקה המרחיבה שעסקה
11 בפרשנות תקנה 482(א) לתקסד"א הישנות, אלא גם לשאלה אם מתקיימים
12 בענייננו התנאים הממוקדים יותר שנקבעו בתקנה 163(ג) לתקסד"א החדשות,
13 באופן המבטיח כי הכרה באפשרות של המצאה לנציג תגשים לא רק את תכלית
14 היידוע, אלא גם את תכלית רכישת הסמכות על דרך של נוכחות קונסטרוקטיבית
15 בישראל".
16 16. ההבחנה שעשה כב' השופט גרוסקופף בתרו לא התקבלה על-ידי כב' השופט עמית שישב
17 באותו הרכב (פסקאות 3-4): "ככלל, איני סבור כי תקנה 163(ג) [לתקנות סדר הדין](#)
18 [האזרחי, התשע"ט](#) – 2018 (להלן: התקנות החדשות) באה לצמצם את הפרשנות
19 המרחיבה שניתנה בשעתו לתקנה 482 (א) [לתקנות סדר הדין האזרחי התשמ"ד](#) – 1984
20 (להלן: התקנות הישנות)... ייתכן כי תקנה 163 (ג) בתקנות החדשות אף באה להרחיב
21 לעומת המצב הקודם".
22 כב' השופט עמית סמך את חוות דעתו גם על מה שנאמר בעניין זה בספרו של יששכר רוזן
23 צבי, [ההליך האזרחי](#), עמ' 558, ובספרו של השופט יעקב שקד, [סדר הדין האזרחי החדש](#)
24 (מהדורה שנייה), עמ' 794.
25 17. כשלעצמי, אינני סבור שתקנה 163(ג) באה לצמצם את הפרשנות המרחיבה הקודמת, שהרי
26 בספרות הובעה העמדה שלפיה המונח "אותו העניין" נועד לשמש למטרה דומה (ראו גם:
27 רע"א 4625/22 [נענה נ' כץ](#) (פורסם בנבו 10.01.23)).
28
29 18. כאמור, בעניין שלפני, לא נדרשה הכרעה בסוגית ההמצאה בנוגע לנתבעת מס' 1, וזאת
30 מאחר וניתן פסק דין בהסכמת הצדדים לפיו נדחתה תביעה זו. עם זאת, ובבחינת למעלה
31 מן הצורך, ברי איפוא, לאור הפסיקה שלעיל, הרי שההמצאה לנתבעת מס' 1 באמצעות
32 בוקינג ישראל היתה המצאה כדין.
33

בית משפט השלום בקריות

תאד"מ 23-08-32178 כהן נ' BV ואח'

תיק חיצוני:

19. עתה אבחן התקיימות התנאים שנקבעו בתקנה 163(ג) לצורך הכרעה בשאלה באם בוקינג ישראל הינה נציגה של הנתבעת מס' 2. אניח לרגע בצד את הקשר האפשרי בין שתי החברות (בוקינג העולמית והנתבעת מס' 2), ואתמקד בשאלה האם מתקיים המבחן של "אותו עניין" בין בוקינג ישראל לבין הנתבעת מס' 2.
20. כך נקבע בעניין מייקרוסופט (פסקה 21):

"הכרעה בשאלה האם מתקיים המבחן של "אותו עניין", מחייבת הגדרה של ה"עניין" לגביו הוגשה התובענה, וה"עניין" לגביו מייצג הנציג את הנתבע. ואולם, גם שאלה זו אינה חפה מקשיים והיא תלויה בהגדרת ה"עניין" נושא התובענה – באופן מרחיב או מצמצם; ובקביעה מהם העניינים שלגביהם יש לראות את פלוני, לצורך קניית הסמכות, כנציג של הנתבע הזר.

כאמור, בהתאם לאמור בעניין תרו, כדי לקיים את התכליות העומדות בבסיס [תקנה 163\(ג\)](#), יש לפרש בזהירות את המבחנים שנקבעו בה ובפרט את המונח "באותו עניין" כדי לוודא שאכן יש לראות בנתבע כמי ש"נוכח" באופן קונסטרוקטיבי בישראל, לאור היחסים בינו לבין הנציג הישראלי.

בהתאם לכך, לטעמי, אין להסתפק בקשר רופף או מלאכותי לעניין נושא התובענה ונדרש קשר ענייני. יחד עם זאת, יש להיזהר גם מפני מתן פרשנות דווקנית ומצמצמת יתר על המידה ל"עניין" נושא התובענה או לעניינים לגביהם הוסמך הנציג לייצג את הנתבע הזר בישראל. פרשנות כזו עשויה לחטוא למטרה בשלה מלכתחילה הוכרה האפשרות לרכוש סמכות גם באמצעות נוכחות קונסטרוקטיבית – שהיא כזכור הצורך "להדביק" את המגמה הכלל-עולמית בדבר פעילות תאגידיים חוצת גבולות ולהחיל סמכות בינלאומית על חברות בינלאומית הפועלות גם בארץ (ראו: [רע"א 11822/05 Philip Morris USA inc נ' אל רואי](#), פסקה ה [פורסם בנבו] (8.5.2006); עניין תרו, בפסקה 23; עניין נענה, בפסקה 26). רציונל עסקי זה חל לטעמי אף לאחר התקנת התקנות החדשות, והוא אינו סותר את תכלית רכישת הסמכות. " (הדגשה שלי מ.כ.).

בית משפט השלום בקריות

תאד"מ 23-08-32178 כהן נ' BV ואח'

תיק חיצוני:

- 1 21. בענייננו, במובחן מעניין מייקרוסופט לא מדובר בחברה בת וחברה אם. מה גם, שעיסוקה
2 של בוקינג ישראל הינו בהזמנת מקומות אירוח ולא בתיווך בשירותי השכרת רכב, תחום
3 בו עוסקת הנתבעת מס' 2.
4 22. התובע לא טען בצורה מפורשת, וממילא לא הוכיח התקיימותם של התנאים הקבועים
5 בתקנה 163(ג) לתקנות, באופן המעמיד את בוקינג ישראל כנציגה של הנתבעת מס' 2.
6 23. מאידך, בתצהיר התמיכה שצורף מטעמה של הנתבעת מס' 2 (עליו חתום Robert
7 Tattersall), עולה כי אין קשר תאגידי כזה או אחר בין בוקינג ישראל לנתבעת מס' 2, וכן
8 עולה כי עצם השתייכות החברות לאותו קונצרן חברות אין בו כדי לקיים את "הקשר"
9 הנדרש לצורך הקביעה כי בוקינג ישראל הינה נציגת הנתבעת מס' 2.
10 24. עם כל הכבוד, אין בידי לקבל את טענת התובע, כאילו מצגי הנתבעת מס' 2, לשיטת התובע,
11 די בהם לקיים את דרישות תקנה 163(ג) לתקנות בכל הנוגע לקביעה כי בוקינג ישראל הינה
12 נציגת הנתבעת מס' 2.
13 25. כמו כן, אין בעובדה העולה מנספח "א" שצורף לתגובת התובע מיום 18.07.24, לפיה
14 הנתבעת מס' 2 הינה חלק מבוקינג העולמית כדי שבוקינג ישראל תחשב נציגה גם של
15 הנתבעת מס' 2. לשון אחר, לא ניתן להקיש מהיות בוקינג ישראל נציגת בוקינג העולמית,
16 גם להיותה נציגת הנתבעת מס' 2, לא כל שכן שעה שאין חולק כי הנתבעת מס' 2 עוסקת
17 בעניין אחר – **השכרת רכב**.
18 26. אשר לביטול פסק הדין, הרי שדי במסקנה אליה הגעתי בכל הנוגע לסוגיית ההמצאה של
19 כתב התביעה, שעה שלא בוצעה המצאה כדין, כדי להביא לביטול פסק הדין. בעניין ביטול
20 פסק הדין, אוסיף גם כי מקובלת עלי טענת הנתבעת מס' 2 בנוגע למועד קבלת התביעה,
21 טענה שלא נסתרה ע"י התובע, וגם מטעם זה דין הבקשה לביטול פסק הדין להתקבל.
22 27. **סיכומו של דבר – פסק הדין מיום 19.05.24 בנוגע לנתבעת מס' 2 בטל. כן אני קובע, כי**
23 **התובע לא הרים הנטל להראות כי מתקיימים התנאים הקבועים בתקנה 163(ג) לתקנות**
24 **ומכאן לא בוצעה המצאה כדין לנתבעת מס' 2.**
28. בנסיבות העניין, אינני עושה צו להוצאות.
29. עד ליום 15.08.24 יודיע התובע כיצד בדעתו להתקדם בתובענה.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים.

תזכורת מעקב – 16.08.24.

ניתנה היום, י"ט תמוז תשפ"ד, 25 יולי 2024, בהעדר הצדדים.

30

מוטי כהן, שופט

31
32

